

**Міністерство освіти і науки України  
Державний вищий навчальний заклад  
«Донбаський державний педагогічний університет»  
Факультет гуманітарної та економічної освіти**

**Кафедра філософії, історії та соціально-гуманітарних дисциплін**

Інформація про

Богданова І.Г., доктор філософських наук, проф. кафедри ФПІД  
УДНЗ;

Чеканенко Г.Д., доктор філософських наук, проф. кафедри філософії  
та соціально-уманітарних дисциплін ДВНЗ «Донбаський державний  
педагогічний університет».

## **СИЛАБУС**

### **НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

### **СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ СТУДІЇ**

підготовки здобувачів  
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

**спеціальності 232 Соціальне забезпечення**

**за освітньо-професійною програмою**

**«Соціальне забезпечення»**

**мова навчання українська**

**Слов'янськ – 2021 р.**

**Розробники:**

Степанов В.В., кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, історії та соціально-гуманітарних дисциплін ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»;

**Рецензенти:**

Богданова Н.Г., доктор філософських наук, проф. кафедри ОПЕБ ННПП УПА;

Ємельяненко Г.Д., доктор філософських наук, проф. кафедри філософії, історії та соціально-гуманітарних дисциплін ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»;

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри філософії, історії та соціально-гуманітарних дисциплін ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Протокол № 1 від «27» серпня 2021 р.

Завідувач кафедри – проф. Федь В.А 

Затверджено та рекомендовано до впровадження вченю радою  
Державного вищого навчального закладу

«Донбаський державний педагогічний університет»

“30” серпня 2021 р.

протокол № 1

## ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

### СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ СТУДІЇ

<b>Кількість кредитів</b>	3 кредитів ECTS / 90 годин
<b>Рік підготовки, семестр</b>	3 рік підготовки, 6 семестр
<b>Компонент освітньої програми</b>	обов'язковий
<b>Викладач</b>	Степанов В.В., кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, історії та соціально-гуманітарних дисциплін ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
<b>Контактна інформація</b>	<a href="mailto:tashata1989@gmail.com">tashata1989@gmail.com</a> +380506226253
<b>Консультації</b>	<b>Очні консультації:</b> за попередньою домовленістю з понеділка по п'ятницю з 08.30 до 16.00 <b>Онлайн консультації:</b> за попередньою домовленістю в робочі дні з 8.30 до 16.00
<b>Анотація навчальної дисципліни</b>	<b>Об'єкт</b> вивчення навчальної дисципліни – суспільство. <b>Предмет</b> вивчення навчальної дисципліни: специфіка та структура суспільства як складної системи, соціальні інститути, соціальні процеси, політичне життя суспільства.'
<b>Опис навчальної дисципліни</b>	<b>Мета</b> навчальної дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти цілісної системи знань, умінь, навичок та інших компетентностей щодо аналізу соціально-політичних реалій, діяльності соціально-політичних інститутів, цінностей політичної культури що має сприяти у майбутніх правників здатності раціонально і критично оцінювати соціально-політичні феномени та робити усвідомлений політичний вибір. За результатами вивчення дисципліни здобувач набуде таких компетентностей:

	<p><b>Програмні компетентності:</b></p> <p>ЗК 1 – Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 7 – Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 9 – Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 16 – Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ФК 2 – Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.</p> <p>ФК 14 – Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.</p> <p><b>Ключові слова:</b> політика, соціальна стратифікація, соціальна мобільність, особистість, соціалізація, парадигма, теорія, комунікаційна взаємодія, методологія, методика.</p> <p><b>Очікувані результати навчання:</b></p> <p>У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:</p> <p>ПРН 8 – Застосовувати засоби соціально-правової політики в сфері соціального захисту, базові знання з юриспруденції та законодавства України в галузі соціального забезпечення.</p> <p>ПРН 16 – Застосовувати нормативно-правову базу в захисті соціальних груп населення.</p> <p>Матеріали та ресурси: дистанційний курс <a href="http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=155">http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=155</a></p> <p>Платформи та сервіси дистанційного навчання: Moodle, Google Meet.</p> <p>Комп’ютер (ноутбук), мультимедійна аппаратура, бібліотечні фонди, підключення до мережі Інтернет.</p>
<b>Теми</b>	<p>1. Соціально-політичні студії як навчальна дисципліна.</p> <p>Суспільство як цілісна система.</p> <p>Соціальна стратифікація та соціальна мобільність.</p> <p>Суб’екти суспільного життя (соціологія особистості, сім’ї, молоді, етносоціологія) та соціальні інститути.</p> <p>Сфери життєдіяльності соціальних суб’ектів (соціологія культури, соціологія політики, соціологія освіти.).</p> <p>Організація і проведення конкретно-соціологічних досліджень (розробка програми).</p> <p>Політика як елемент суспільного життя.</p>

	<p>Політична система суспільства. Держава як базовий елемент політичної системи.</p> <p>Світові політико-ідеологічні доктрини.</p> <p>Політичні партії та партійні системи.</p> <p>Політичний процес та його структура. Політичне лідерство та політична еліта.</p> <p>Основи теорії міжнародних відносин.</p> <p>Предмет, методологія та структура курсу.</p> <p>Суспільство як соціальна система.</p> <p>Соціальна структура і стратифікація.</p> <p>Соціальні відхилення та конфлікти.</p> <p>Людина як суб'єкт і об'єкт політики.</p> <p>Громадсько-політичні об'єднання як інститути політичної системи.</p> <p>Політичні еліти у сучасному світі</p> <p>Соціально-політичні технології: визначення, сутність, типологія</p> <p>Конфлікти і кризи в політичному житті. Політичні трансформації</p> <p>Світова політика як соціальний феномен. Генезис geopolітики</p> <p>Україна на міжнародній арені</p> <p>Геополітичні виклики ХХІ століття</p>
<b>Методичні поради для викладачів</b> <b>«Як навчати?»</b>	<p><b>Словесні методи:</b> інтерактивні лекції (проблемні лекції, лекції-дискусії, лекції-демонстрації з використанням мультимедійного обладнання);</p> <p><b>Практичні методи:</b> практичні заняття, діалог, дискусії, робота в групах, робота в парах, «мозковий штурм», метод рефлексії;</p> <p><b>Наочні методи:</b> методи спостереження, ілюстрації, демонстрації, презентації;</p> <p>Робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, рецензування, есе;</p> <p><b>Самостійна робота:</b> тестові, контрольні завдання, есе, робота з перводжерелами, робота з електронними носіями інформації.</p>
<b>Методичні поради для</b>	Здобувачі опрацьовують теоретичний матеріали лекцій та презентацій; готуються до практичних занять.

<b>здобувачів «Як навчатися?»</b>	Види роботи здобувачів: робота над доповіддю, есе, науковим повідомленням, робота в парах, у групах, тематичні дебати, "мозкові штурми" тощо.
<b>Оцінювання</b>	<p>Методи і форми контролю:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) <i>метод усного контролю</i>: основне запитання, додаткові, допоміжні; запитання у вигляді проблеми, індивідуальне, фронтальне опитування і комбіноване, усний контроль (під час опитування, бесіди, доповіді, читання тексту, повідомлення на задану тему та ін.);</li> <li>2) <i>метод письмового контролю</i> (контрольне завдання, тест у письмовій формі, виклад матеріалу на задану тему в письмовому вигляді тощо);</li> <li>3) <i>метод тестового контролю</i>;</li> <li>4) <i>комбінований контроль</i>.</li> </ol> <p>Оцінювання знань здобувачів з навчальної дисципліни “Соціально-політичні студії” здійснюється за <b>національною шкалою</b> (відмінно, добре, задовільно, незадовільно; зараховано / незараховано) та за <b>накопичувальною бально-рейтинговою системою</b> (100-балльною), що передбачає оцінювання здобувачів за усі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності.</p> <p><b>Шкала оцінювання: відмінно – 90 – 100 б.; добре – 89 – 75 б.; задовільно – 60 – 74 б.; незадовільно – 26 – 59 б.; неприйнятно – 0 – 25 б.</b></p> <p>Поточний контроль знань здобувачів проводиться за такими формами:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>а) під час лекційних занять;</li> <li>б) під час самостійних занять:</li> <li>– опитування або тестування знань здобувачів з теоретичного матеріалу;</li> <li>– оцінка виконання завдань під час заняття;</li> <li>в) за результатами виконання завдань самостійного опрацювання (індивідуальних завдань):</li> </ul>

- оцінка виконання домашніх завдань під час заняття;
  - оцінка підготовки глосарію, презентацій;
  - обговорення проблемних матеріалів під час практичних занять;
  - обговорення матеріалів доповідей із поставленого проблемного питання, проведення дискусій, підведення резюме з цього питання під час практичного заняття.
- Підсумковий контроль знань здійснюється під час екзамену.*

Результати навчання із вивчення навчальної дисципліни визначаються у балах, які виставляються згідно з критеріями оцінювання.

Оцінювання результатів навчання здобувачів у процесі лекції виставляється за такими критеріями:

- присутність здобувача на лекції, складання її конспекту та активна участь у процесі лекції – 1бал.

Оцінювання результатів навчання здобувачів у процесі практичного заняття виставляється за такими критеріями:

- під час опитувань – за повну і ґрунтовну відповідь на задане запитання з теми заняття – 5 балів;
- під час тестування – за правильні відповіді на всі запитання тесту з теми заняття – 10 балів;

Оцінювання результатів навчання здобувачів у процесі написання поточних, проміжних контрольних робіт(13балів) виставляється за правильні відповіді на всі питання роботи.

Оцінювання результатів навчання здобувачів під час контролального заходу виставляється за правильні відповіді на всі питання.

Оцінювання есе (10 балів) та презентацій (10 балів) за визначеними темами виставляється відповідно до критеріїв:

- за повноту та використання сучасних концепцій і джерел інформації (крім лекційного конспекту має бути ще не менше трьох джерел інформації);
- за оформлення роботи згідно з вимогами і наявність посилань на літературні джерела;
- за наявність змістовних висновків;
- за глибокі знання навчального матеріалу, що містяться в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах.

Унаслідок виявлення невідповідності результатів навчання окремим критеріям із тієї чи іншої форми контролю знань кількість балів, яка виставляється, може бути знижена:

- за неповну відповідь;
- за кожну неправильну відповідь;
- за невчасне виконання завдання;
- за недостовірність поданої інформації;
- за недостатнє розкриття теми;
- за відсутність посилань на літературні джерела.

Допуск до підсумкового контролю становить 60 балів та визначається як сумарна мінімальна кількість балів, яку необхідно набрати здобувачів для отримання позитивної оцінки «задовільно». При цьому межа незадовільного навчання становить 59 балів.

Фактична кількість балів, отримана здобувачем за результатами поточного контролю та підсумками контрольного заходу, переводиться в державну оцінку за такими критеріями:

- оцінка «відмінно» (90-100 балів) виставляється за глибокі знання навчального матеріалу, наявного в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах, уміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку й розвитку, чітко, лаконічно, логічно послідовно відповідати на поставлені питання, уміння застосовувати теоретичні положення під час виконання практичних завдань;
- оцінка «добре» (89-75 балів) виставляється за міцні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені питання, вміння застосовувати теоретичні положення під час виконання практичних завдань, які, однак, містять певні (несуттєві) неточності;
- оцінка «задовільно» (60-74 балів) виставляється за посередні знання навчального матеріалу, недостатньо аргументовані відповіді, слабке застосування теоретичних положень під час виконання практичних завдань;

- оцінка «незадовільно» з можливістю повторного складання заліку (26-59 балів) виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення під час виконання практичних завдань;
- оцінка «не прийнято» з обов'язковим повторним вивченням модуля (навчальної дисципліни) (0-25 балів) виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватися під час виконання практичних завдань, незнання основних фундаментальних положень.

**Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами**

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
<b>T1</b>	1	0,5	3	1	4	3
<b>T2</b>	1	0,5	3	1	4	3
<b>T3</b>	1	0,5	3	1	4	3
<b>T4</b>	1	0,5	3	1	4	3
<b>T.5</b>	1	0,5	3	1	4	3
<b>T.6</b>	1	0,5	3	1	4	3
<b>T.7</b>	1	0,5	3	1	4	3
<b>T.8</b>	1	0,5	3	1	4	3
<b>T.9</b>	1	0,5	3	2	4	3
<b>T.10</b>	1	0,5	3	2	4	3
<b>T.11</b>	1	0,5	5	2	4	3
<b>T.12</b>	1	0,5	5	2	4	3
<b>Разом</b>	<b>12</b>	<b>6</b>	<b>40</b>	<b>16</b>	<b>48</b>	<b>36</b>

**Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами (заочна форма навчання)**

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
<b>T1</b>	10	5	-	-	5	3
<b>T2</b>	-	-	-	-	5	3
<b>T3</b>	-	-	-	-	5	3
<b>T4</b>	-	-	5	3	5	3
<b>T.5</b>	-	-	-	-	5	3
<b>T.6</b>	-	-	5	3	5	3
<b>T.7</b>	-	-	5	3	5	3
<b>T.8</b>	10	5	-	-	5	3
<b>T.9</b>	-	-	-	-	5	3
<b>T.10</b>	-	-	-	-	5	4

<b>T.11</b>	-	-	-	-	7	5
<b>T.12</b>	-	-	-	-	8	5
<b>Разом</b>	<b>20</b>	<b>10</b>	<b>15</b>	<b>9</b>	<b>65</b>	<b>41</b>

Ліквідація академічних заборгованостей відбувається згідно з графіком, який до закінчення екзаменаційної сесії укладається навчально-методичним відділом ДДПУ разом з диспетчерською службою факультету. Роботи, що здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за відповідний вид діяльності).

Перескладання підсумкового контролю відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (лікарняний).

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись дистанційно за погодженням із керівництвом.

**Академічна добросередінність** здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна добросередінність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), plagiatu (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної добросередінністи регламентується положенням про академічну добросередінність педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів у Державному вищому навчальному закладі «Донбаський державний педагогічний університет».

<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/012.pdf>  
У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної добросередінністи (списування, plagiat, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

## Переваги

Перевагою даного курсу є то, що він розроблен відповідно

<b>вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»</b>	до потреб та особливостей кожного здобувача, ураховано персоналізовані траєкторії навчання; у процесі вивчення даного курсу здобувач стає обізнаним у глибинних зрушеннях, формування навичок аналізу, раціонального та критичного оцінювання соціально-політичних подій та явищ, також умінь грамотно і точно формулювати та висловлювати свої позиції щодо механізмів функціонування соціополітичних систем, зміни політичних режимів та сутності світової політики в епоху глобалізації.
--	---

Степанов В.В.  
канд.філос.наук, доцент